

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3108/2023
18.10.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Слободан Јовановић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство здравља, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Лесковцу, ради исплате потраживања из радног односа, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1592/2023 од 19.07.2023. године, у седници одржаној 18.10.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 1592/2023 од 19.07.2023. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 220/22 од 02.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље, којим је тражила да суд тужену обавезе да јој на име потраживања које она има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању Ии 633/18 од 06.03.2018. године, тужиљи плати износ од 29.656,46 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од 28.02.2018. године, па до исплате, на име главног дуга и износ од 7.029,00 динара на име трошкова извршног поступка насталих пред Основним судом у Врању у предмету Ии 663/18, као неоснован. Ставом другим изреке, тужиља је обавезана да туженој на име трошкова парничног поступка исплати укупан износ од 58.500,00 динара, са законском затезном каматом почев од извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 1592/2023 од 19.07.2023. године, ставом првим изреке, преиначио пресуду Основног суда у Врању П1 220/22 од 02.02.2023. године и обавезао тужену да тужиљи на име потраживања које она има према Здравственом центру Врање по решењу Основног суда у Врању Ии 633/18 од 06.03.2018. године, на име главног дуга плати износ од 29.656,46 динара, са законском затезном каматом на тај износ почев од 28.02.2018. године, па до исплате и износ од 7.029,00 динара на име трошкова извршног поступка насталих пред Основним судом у

Врађу у предмету Ии 663/18. Ставом другим изреке, тужена је обавезана да тужиљи на име трошкова поступка исплати укупан износ од 95.468,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила благовремену ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног права и погрешне примене материјалног права.

Врховни суд је испитао побијану пресуду, применом одредбе члана 408., у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11... 18/2020) и одредбе члана 92. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 10/23), па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју Врховни суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, решењем Основног суда у Врађу Ии 663/18 од 06.03.2018. године, на основу извршне исправе – обрачуна зараде за месец јануар 2018. године, а ради наплате новчаног потраживања извршног повериоца АА из ... (тужиља) у износу од 29.656,46 динара, са законском затезном каматом почев од 28.02.2018. године па до исплате, као и трошкова извршења у износу од 7.029,00 динара, одређено је извршење на рачуну извршног дужника, Здравствени центар Врађе, па је наложено Народној банци Србије – Одсеку за принудну наплату, да са рачуна дужника пренесе наведене новчане износе на рачун извршног повериоца. Јавни извршитељ Александар Николић је донео Закључак Ии 422/2018 од 07.03.2018. године, којим је одредио спровођење извршења преносом средстава са рачуна извршног дужника – Здравственог центра Врађе на рачун Јавног извршитеља. Здравствени центар Врађе је, као извршни дужник, у принудној наплати у блокади, почев од 14.04.2016. године која траје 1797 дана, а укупан износ блокаде је 364.931.337,39 динара. У поступку извршења нису предузимане друге радње, нити је донето решење о обустави извршног поступка. Оснивач Здравственог центра Врађе је Република Србија, а тај Здравствени центар се претежно финансира из уступљених јавних прихода.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је тужбени захтев тужиље одбио, јер је закључио да у овом случају нема места примени одредбе члана 14. став 3. Закона о стечају и обавези тужене државе, као оснивача Здравственог центра Врађе, на исплату тужиљиног новчаног потраживања. По становишту првостепеног суда до испуњености услова за солидарну одговорност оснивача дошло би тек онда када запослени, у извршном поступку, не би могао да наплати своје потраживање, односно уколико наступи један од разлога прописаних одредбом члана 129. став 1. тачке 4. и 6. Закона о извршењу и обезбеђењу, услед којих се обуставља извршни поступак. Како је у конкретном случају извршни поступак против извршног дужника, Здравственог центра Врађе, још увек у току, по мишљењу првостепеног суда, не произлази да не постоји могућност наплате њеног новчаног потраживања у извршном поступку, због чега нема услова за солидарну одговорност тужене.

Другостепени суд је преиначио првостепену пресуду, тако што је тужену обавезао да тужиљи исплати предметно потраживање, применом одредбе члана 11. и 14. став 1. Закона о стечају ("Службени гласник РС", бр. 104/2009 ...95/2018), налазећи да солидарна одговорност тужене за обавезе Здравственог центра у Врању, чији је оснивач, постоји на основу те одредбе Закона, у случају, када су испуњени материјално-правни услови за отварање стечајног поступка, што је и трајнија неспособност дужника за плаћање, а што је овде случај.

По оцени Врховног суда, другостепени суд је правилно применио материјално право.

Одредбом члана 11. став 1. Закона о стечају, прописано је да се стечајни поступак отвара када се утврди постојање најмање једног стечајног разлога. Стечајни разлози су прописани ставом другим те одредбе Закона, тако што је под тачком 1. прописана трајнија неспособност плаћања. На основу одредбе члана 14. став 1. Закона о стечају, стечајни поступак не спроводи се према Републици Србији, аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе, фондovima и фондацијама обавезног пензијског, инвалидског, социјалног и здравственог осигурања, правним лицима чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе, а које се искључиво или претежно финансирају кроз уступљене јавне приходе или из републичког буџета, односно буџета аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, Народној банци Србије, Централном регистру, Депоу и клирингу хартија од вредности, јавним агенцијама. За обавезе правног лица над којим се, у складу са ставом 1. овог члана Закона, не спроводи стечајни поступак, солидарно одговарају његови оснивачи, односно власници, као и чланови и акционари (став 3.).

Солидарност дужника прописана је одредбом члана 414. Закона о облигационим односима, тако што сваки дужник солидарне обавезе одговара повериоцу за целу обавезу и поверилац може захтевати њено испуњење од кога хоће, све док не буде потпуно испуњена, али кад један дужник испуни обавезу, она престаје и сви се дужници ослобађају (став 1.).

У конкретном случају, тужиља је поверилац потраживања које има према дужнику, Здравственом центру Врање, чији рачун је у блокади непрекидно, укупно 1797 дана и који се претежно финансира из средстава Републичког фонда. Солидарна одговорност оснивача за обавезе правног лица чији је оснивач постоји на основу одредбе члана 14. став 3. Закона о стечају, у случају постојања материјално-правних услова за отварање стечајног поступка, што је, између осталог, и трајна неспособност дужника за плаћање. Околност да је рачун правног лица који је дужник према тужиљи, а над којим правним лицем се не спроводи стечајни поступак по одредби члана 14. став 1. Закона о стечају, у блокади дужи временски период (1797 дана), како је утврђено у првостепеном поступку, указује да је испуњен стечајни разлог из одредбе члана 11. став 2. тачка 1. Закона о стечају, у односу на правно лице, када би над тим правним лицем могао да се спроводи стечајни поступак. Пошто то није могуће, на основу одредбе члана 14. став 1. Закона о стечају, је установљена солидарна одговорност туженог за обавезе правног лица, извршног дужника. Одговорност тужене није условљена обустављањем извршног поступка на начин прописан Законом о извршењу

и обезбеђењу, па тужена с тим у вези, неосновано у ревизији указује на погрешну примену материјалног права.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка јер је донета правилном применом одредбе члана 153. став 1., 154. и 165. став 2. Закона о парничном поступку.

На основу одредбе члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Гордана Комненић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић